

AperTO - Archivio Istituzionale Open Access dell'Università di Torino

Artificial Languages: Themes in Linguistics and Philosophy

This is a pre print version of the following article:

Original Citation:

Availability:

This version is available <http://hdl.handle.net/2318/1715707> since 2019-11-15T17:23:39Z

Publisher:

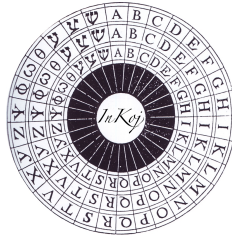
GRIN Verlag

Terms of use:

Open Access

Anyone can freely access the full text of works made available as "Open Access". Works made available under a Creative Commons license can be used according to the terms and conditions of said license. Use of all other works requires consent of the right holder (author or publisher) if not exempted from copyright protection by the applicable law.

(Article begins on next page)

ARTIFICIAL LANGUAGES

Themes in Linguistics and Philosophy

Editors: Paolo Valore, Federico Gobbo

Contents / Enhavo

Preface	vii
Paolo Valore - Federico Gobbo	
Antaŭparolo	ix
Paolo Valore - Federico Gobbo	
1 La ricerca astratta come creazione di linguaggi. Quasi un manifesto	1
Paolo Valore	
1.1 Introduzione	1
1.2 Tradurre	2
1.3 Non solo abbreviazioni	4
1.4 Un motivo filosofico	5
1.5 Conclusioni	6
2 La abstrakta esplorado kiel kreado de lingvoj. Kvazaŭ manifesto	9
Paolo Valore	
2.1 Enkonduko	9
2.2 Tradukado	10
2.3 Ne nur mallongigoj	12
2.4 Filozofia kialo	13
2.5 Konkludoj	14
3 Esperanto: een taal van mij, een taal om van te houden	17
Wim Jansen	
3.1 Het project Esperanto	17
3.2 Spontane ontwikkelingen als tekens van leven . .	25
3.3 Kunstmatig en toch...	29

3.4 Taal met een AAA rating	32
4 Esperanto: lingvo malfremda, lingvo aminda	37
Wim Jansen	
4.1 La Esperanta projekto	37
4.2 Spontanaj evoluoj kiel vivosignoj	44
4.3 Artfarita, sed...	48
4.4 AAA-etikedo lingvo	51
5 Fondamenti delle grammatiche adposizionali	55
Federico Gobbo	
5.1 Introduzione	55
5.2 Cognizione e computabilità	57
5.3 Perché le adposizioni	58
5.4 Figura e Sfondo	60
5.5 Lo spazio adposizionale	62
5.6 Sintagmi e alberi	64
5.7 Morfologia	66
5.7.1 I caratteri grammaticali	67
5.7.2 La traslazione	69
5.7.3 Affissazione come traslazione	71
5.8 La valenza verbale	72
5.8.1 La monovalenza	72
5.8.2 La bivalenza	73
5.8.3 La trivalenza	74
5.8.4 Gli argomenti esterni	75
5.8.5 Argomenti complessi	76
5.9 I gruppi e il testo	78
5.10 Conclusioni	79
6 Fundamentoj de la adpoziciaj gramatikoj	83
Federico Gobbo	
6.1 Enkonduko	83
6.2 Konivo kaj komputeblo	85
6.3 Kial adpozicioj	85
6.4 Figuro kaj Fono	87
6.5 La adpozicia spaco	89

6.6	Sintagmoj kaj arboj	91
6.7	Morfologio	93
6.7.1	La gramatikaj karakteroj	93
6.7.2	La transigado	96
6.7.3	Afiksado kiel transigado	97
6.8	La verba valenco	98
6.8.1	La unuvalenco	98
6.8.2	La duvalenco	99
6.8.3	La trivalenco	100
6.8.4	Eksteraj argumentoj	101
6.8.5	Kompleksaj argumentoj	102
6.9	La grupoj kaj la teksto	103
6.10	Konkludoj	105
7	Comparing Comparatives in Artificial Languages	109
	Alan Reed Libert	
7.1	Introduction	109
7.2	Classification of Comparatives	109
7.3	Synthetic strategies	111
7.4	Analytic strategies	111
7.5	Mixed strategies	112
7.6	Conclusion	114
8	Komparado de komparativoj en arterifaritaj lingvoj	117
	Alan Reed Libert	
8.1	Enkonduko	117
8.2	Klasifikado de komparativoj	117
8.3	Sintezaj strategioj	119
8.4	Analizaj strategioj	119
8.5	Miksitaj strategioj	120
8.6	Konkludoj	123

Preface

Paolo Valore - Federico Gobbo

This collection aims at proposing a contribution to the academic discussion of themes related to planned and artificial languages, including both logical-linguistical analyses of morpho-syntactical structures and lexicon generation, as well as from a thought-historical perspective, focusing on their underlying epistemological and ontological assumptions.

The field's inherent inter-disciplinarity requests a research as open as possible to contributions by researchers in various disciplines, from psychology to computer sciences, from mathematics to the history of mystical, religious inspirations and of utopian, political, artistic projects. Here, we limit ourselves mainly to a philosophical and an (inter)linguistic point of view.

The collection is opened by the mainly philosophical contribution by Paolo Valore. It's a known fact that planning an artificial language means that, also and mainly, in a laboratory for abstract research. In its "pseudo-manifesto", Paolo Valore starts from another perspective, completely personal, arguing that abstract research, when it's not only descriptive, consists, also and mainly, in the creation of artificial languages. Valore briefly explains his argument through the example of translating the ordinary language in an artificial logic language fit for ontological research.

Wim Jansen gives a slightly update version of his invited talk, which he had the 4th of September 2009 while he became special professor of Interlinguistics and Esperanto Studies at the

University of Amsterdam, clarifying the Esperanto project, its spontaneous evolution as a sign of liveness and the meaning of "artificiality" of this language.

Federico Gobbo treats interlinguistics as a science which can be related to the philosophical and scientific research of Leibniz. Gobbo shows how the research direction in mathematization of the linguistic knowledge has an important cognitive value which became explicit through the formalism of adpositional grammars.

Following Alan Reed Libert, it is possible to classify artificial and natural languages under three types, depending on the form of comparative adjectives. Artificial languages can form comparatives using only synthetic forms, only analytic forms, or both depending on cases. Artificial languages which use only synthetic strategies can be further classified by the rules for choosing one or the other strategy. There is some evidence of the fact that mostly artificial languages have both analytic and synthetic comparatives, as some natural languages. The formation of comparatives is an interesting area of morphology, in which it is possible to choose, even in the case of artificial languages.

The contributions of this volume has been previously published, in a different version, in the first issue of "InKoj. Interlingvistikaj Kajeroj", an internet project by the Department of Philosophy of the University of Milan, Italy.

Antaŭparolo

Paolo Valore - Federico Gobbo

Tiu ĉi kolekto celas proponi sian kontribuon al la studo, je universitata nivelo, pri la temoj rilate al la planitaj kaj artefaritaj lingvoj, kaj el la vidpunkto de la logikaj kaj lingvaj analizoj pri la strukturo morfosintaksa kaj leksika, kaj el la vidpunkto de la historio de la ideo kaj de la epistemologiaj kaj ontologiaj konceptadoj sur kiuj baziĝas tiuj lingvoj.

La interfakeco de tiu ĉi studkampoj postulas ke la esplorado havu strukturon malfermitan al kontribuoj de spertuloj pri multaj fakoj, ekzemple: psikologio, informadiko, matematiko, historio de mistikaj kaj religiaj inspiroj kaj de utopiaj projektoj politikaj kaj artaj, ktp. Ĉi tie ni limigas nin je al la filozofia (inter)lingvistika vidpunkto.

La kolekto malfermiĝas per la precipe filozofia kontribuoj de Paolo Valore. Estas fakto konata, ke la planado de artefaritaj lingvoj konsistas, ankaŭ kaj ĉefe, en laboratorio por la abstrakta esplorado. En sia “kvazaŭ-manifesto”, Paolo Valore alprenas alian starpunkton, tute personan, subtenante ke la abstrakta esplorado, kiam ĝi ne estas nure priskriba, konsistas, ankaŭ kaj ĉefe, en la kreado de artefaritaj lingvoj. Valore mallonge ilustras sian aserton per la ekzemplo de la tradukado de la ordinara lingvo en artefarita logika lingvaĵo por la ontologia esplorado.

Wim Jansen reproponas iomete aktualigitan version de sia inaŭgura parolado, kiun li tenis la 4an de septembro 2009 okaze de la enposteniĝo kiel speciala profesoro pri Interlingvistiko kaj Esperantologio ĉe la Universitato de Amsterdamo, klarigante la

Esperantan projekton, la spontanegan evoluon kiel vivosignon kaj la signifon de la “artefariteco” de ĉi tiu lingvo.

Federico Gobbo pritraktas interlingvistikon kiel scienca fako kiun oni povas rilatigi al la filozofia kaj scienca esplorado de Leibniz. Gobbo montras kiel la esplor-itinero pri matematikigo de la lingvistika konaro havas gravan konivan valoron kiu eksploras per la formaligo nome adpoziciaj gramatikoj.

Laŭ Alan Reed Libert, eblas klasifiki artefaritajn kaj naturajn lingvojn laŭ tri tipoj, depende al la formoj de komparativaj adjektivoj. Artefaritaj lingvoj povas formi komparativojn uzante nur sintezajn formojn, nur analizajn formojn, aŭ ambaŭ formojn laŭ ukaze. Artefaritajn lingvojn kiuj uzas nur sintezan strategion oni povas klasifiki plue per la reguloj por elekti unu aŭ la alian strategion. La evidenco montras, ke granda parto de artefaritaj lingvoj havas ambaŭ analizan kaj sintezan komparativojn, kiel en kelkaj naturaj lingvoj. La formado de komparativoj rezultas esti interesa areo de morfologio, en kiu eblas elekti, eĉ kaze de artefaritaj lingvoj.

La kontribuoj de ĉi tiu volumo estas publikigitaj, en antaŭa versio, en la unua kajero de “InKoj. Interlingvistikaj Kajeroj”, reta projekto de la Departemento de Filozofio de la Universitato de Milano, Italio.